

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- **161**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

24.02/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1714399 sayılı yazınız.
b) 16/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1780598 sayılı yazınız.
c) 23/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1785166 sayılı yazınız.
ç) 27/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1787827 sayılı yazınız.
d) 30/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1788785 sayılı yazınız.
e) 02/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1790281 sayılı yazınız.

7/34500 GK 20
7/38919 GK 86
7/39184 GK 90
7/39280 GK 94
7/39282 GK 94
7/39388 GK 95
7/39391 GK 95
7/39392 GK 95
7/39395 GK 95
7/39525 GK 97
7/39526 GK 97

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/34500, Burdur Milletvekili İzzet AKBULUT'un 7/38919, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/39184, Giresun Milletvekili Elvan IŞIK GEZMİŞ'in 7/39280 ve 7/39395, İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL'in 7/39282, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/39388, Tekirdağ Milletvekili Nurten YONTAR'ın 7/39391 ve 7/39392, Eskişehir Milletvekili İbrahim ARSLAN'ın 7/39525 ile Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/39526 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yurup TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

GİRESUN MİLLETVEKİLİ ELVAN IŞIK GEZMİŞ'İN 7/39280 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Anayasa'nın 42. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında; kimsenin, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı ve öğrenim hakkının kapsamının kanunla tespit edilip düzenleneceği belirtilerek, yedinci fıkrasında; *"Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır."* hükmüne yer verilmiştir. Ayrıca, Anayasanın *"Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları"* başlıklı 65'inci maddesi ise; *"Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir."* hükmüne yer verilmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun *"Eğitim hakkı"*nı düzenleyen 7'nci maddesinde; ilköğretim görmenin her Türk vatandaşının hakkı olduğu; ilköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşların ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanacakları; *"Fırsat ve imkan eşitliği"*ni düzenleyen 8'inci maddesinde ise; eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanacağı, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılacağı ile özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınacağı hükümleri yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenleyen 2684 sayılı İlköğretim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı Veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun'un kapsam başlıklı 2'nci maddesinde; Kanunun Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaya hak kazanan öğrencileri kapsadığı; 4'üncü maddesinde Millî Eğitim Bakanlığının, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda parasız yatılı ve burslu öğrenci okutacağı; parasız yatılı ve burslu okumak için maddi imkânlardan yoksun ve başarılı olmanın esas olduğu; ancak sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe kabul edilenler ile 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanuna göre yetiştirme yurtlarından gelen veya aynı Kanun gereğince haklarında tedbir kararı verilmiş olan öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin ailelerinin maddi durumlarının dikkate alınmayacağı; parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanlarının illerin, gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edileceği; parasız yatılı okuma veya burslu okuma hakkından yararlanacak öğrencilere ait kontenjanların, 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanunda yer alan korunmaya muhtaç çocuklar, öğretmen çocukları ve oturdukları yerde ilköğretim kurumu bulunmadığından öğrenim hakkından yararlanamayan çocuklar için tespitine ve bunlara ait yüzdelere karşılığındaki sayıların belirlenmesine dair esaslar yönetmelikle belirleneceği; parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve kabulleri ile ilgili esasların her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun hükümlerinden; Bakanlığımızın kalkınma hedeflerinde belirtilen hedefler doğrultusunda, maddi imkânlardan yoksun ve başarılı olmayı esas alarak; illerin, gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl ilköğretim ve ortaöğretim

kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaya hak kazanan öğrencileri belirlemeye yetkili ve sorumlu olduğu Kanun'la hüküm altına alınmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 21.06.2011 tarih 5335/05 sayılı kararı ile 21.06.2011 tarih ve 44774/98 sayılı kararlarında; eğitimin toplum için taşıdığı öneme karşın, birçok temel hak ve özgürlükte olduğu gibi eğitim hakkının da mutlak ve sınırsız bir hak olmadığını, niteliği gereği devlet tarafından düzenleme yapılmasını gerektirdiğinden bazı kısıtlamalara tabi tutulmasının da doğal olduğunu, eğitim kurumlarını düzenleyen kuralların, toplumun ihtiyaç ve kaynakları ile eğitimin farklı düzeylerine has özelliklerine göre, zaman ve mekân içinde değişiklik gösterebileceğini, bu nedenle, devletlerin bu konuda yapacakları düzenleme ve uygulamalarda belli bir takdir alanına sahip olduklarını, devletin bu takdir alanının, eğitim kurumunun seviyesinin yükseldikçe arttığını, ancak, hiçbir kısıtlamanın söz konusu hakkı, esasına halel getirecek ve etkililiğini ortadan kaldıracak ölçüde engellememesi gerektiğini, söz konusu kısıtlamaların, ilgililerce öngörülebilir olması ve AIHS 1 No'lu Protokol'ün 2'nci maddesi uyarınca meşru bir amaç izlemesi gerektiği belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin B. No: 2019/6744 1.11.2023 tarihli kararında; "*Anayasa'nın 5. maddesinde; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmak, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır. Buna göre bireylerin yaşam şartlarının iyileştirilmesi ve hak ve özgürlüklere ulaşmalarının önündeki her türlü engelin kaldırılması devletin anayasal bir ödevidir... Ancak devlet, bireylerin eğitim ihtiyaçları ile bu tür ihtiyaçlara tahsis edilecek kısıtlı kaynaklar arasında bir denge kurmak zorundadır. Anayasa'nın 65. maddesinde yer alan, devletin sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun önceliklerini gözeterek mali kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getireceği şeklindeki hüküm de göz önünde bulundurulduğunda eğitim hakkı da dâhil olmak üzere sosyal ve ekonomik hakların gerçekleştirilmesinin ölçüsü konusunda yasama organının bir takdir yetkisi olduğu görülmektedir. Bu açıdan Anayasa'da sosyal ve ekonomik hak olarak düzenlenen eğitim hakkı kapsamında devlete yüklenen pozitif yükümlülükler yerine getirilirken devletin mali kaynaklarının yeterliliğinin gözetileceği açıktır.*" mütalaasına yer verilmiştir.

Bu itibarla, Anayasa'nın ilgili hükümleri, yukarıda yer verilen kanun maddeleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda; mali kaynakların yeterliliği, kalkınma planlarında öngörülen hedefler, toplumun ihtiyaç ve kaynakları ile eğitimin farklı düzeylerine has özellikleri dikkate alınmak suretiyle Bakanlığımızca öğrencilerimize; parasız yatılılık ve bursluluk desteği; ücretsiz ders kitapları; taşımali eğitim, ücretsiz servis ve yemek, pansiyon desteği verilerek eğitim hakkının kullanılmasında fırsat ve imkân eşitliği sağlanmaktadır.

Bu itibarla Bakanlığımıza bağlı resmî kurumlarda öğrenim gören ve maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik sağlanan destekler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri kapsamında sağlanmaktadır. Bursluluk ve parasız yatılılık hizmetleri, söz konusu Yönetmelik kapsamında maddi durumu yetersiz olarak tespit edilen öğrencilere sunulmaktadır.

Öte yandan 11.09.2025 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün internet adresinde yayımlanan duyuru ile maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verileceği bildirilmiştir.

Bununla birlikte Bakanlığımızca, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülen Öğrenci Taşıma Uygulaması kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğrenci taşıma uygulaması kapsamında ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulan okullarda açılan özel eğitim sınıflarına devam eden öğrenciler ile taşıma merkezi okullarda eğitim gören öğrencilerden kapsam dışında olanlardan Sosyal Yardım Dayanışma Fonu verileri doğrultusunda tespit edilen öğrenciler de ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.